

Gospod prime Petáča za roko in ga prisili, da sede, ker je pila ravno odvalila desko.

„Razložite mi vse, naj se pa med tem nekoliko vode nabere!“

„Veste, sram nas je bilo, ker nismo nič opravili“, začne Petáč nekoliko voljnější, ko se je poleglo v njem razburjenje, in pové na dolgo in široko, kako se je pripravljaj k snubitvi, kako so šli z Grogo in Luko in kako so snubili.

Gospodu kapelanu se je zdelo pripovedovanje sicer nekoliko preobširno in prepočasno, toda tolažil se je, da naposled le zvé vso stvar. Ko pa je pripovedoval Petáč o ‚svetniku‘, ki je bajè jedini vzrok, da je snubitev brez uspeha, ostrmi in se začudi gospod Valentin, zakaj o tej stvari še ni bil čul besede.

„Kdo je svetnik? Povejte mi še jedenkrat o njem! Kje je?“ vpraša naglo kapelan, ko konča Petáč.

Ta pa se zareži, ker je mislil, da je kapelanu prav všeč njegovo pripovedovanje.

„I, nù, kdo je ‚svetnik‘? Pravijo, da tisti, ki ženske biča, slanino pobira in vzame, kar mu kdo prinese. Posebno moč ima do ženskih, zakaj le njim je bolj znan. Tudi jaz nisem dolgo prav vedel. Odkar sem pa pri Molčinovih tako nalletel, pozvedel sem marsikaj od ljudij, ki nosijo v malin. Pravili so mi, kako ljudi za nebesa nabira, kako jih uči, pokori z bičem, prinaša svete ostanke iz svete dežele in iz Rima: v poljsko faro je bajè poslal po neki ženski velik kos lesa, češ da je od Gospodovega križa. Čudim se, da nič ne veste in se za vse nič ne zmenite. Saj bi vendar morali duhovniki najprej poznati takega svetnika!“

In pripovedoval je vse podrobno, kakor je bil slišal, da je gospod kar strmel. Izprva ni gospod Valentin ob vsem pripovedovanju nič hudega mislil, a polagoma se mu je začelo diniti v glavi in prišel je do sklepa, da se nekdo grozovito norčuje iz vsega, ali pa grozovito slepari.

„Ali ga poznate?“ vpraša gospod Valentin Petáča.

„Ne poznam ga, ker se mi ne zdi pametno in prav, da bi lazil po gozdih za takim človekom. Molim lahko doma in pa v cerkvi.“

„Prav govorite, tako je“, pritrdi kapelan in ga popraša še o nekaterih rečeh. Ženitev je prišla popolnoma ob vso zanimivost, zakaj kapelanu je le vrelo po glavi, kar je ravnokar slišal, Petáču pa razgovor o snubitvi itak ni bil všeč.

Gospod Valentin se kar nanagloma poslovi in odhiti po polju. Gredoč je globoko premišljeval, da si še vse pripovedovanje iznova dobro predoči, da more trezno soditi počenjanje jednega človeka, za katerim teka stotina drugih brezglavih. Čim bolj je premišljeval, tem bolj je bil prepričan, da mora zvedeti vse od človeka, ki je bil sam navzoč, ali pa mora iti sam v ista zavetja, kjer razkazuje človek svoja čuda. Gospod Valentin je bil vstrajen dovolj, da dožene, kar je sklenil.

Doma mu njegov župnik ni verjel ničesar in se le norčeval in smejal, češ da je Petáč kapelanu natvezel neumnost. Gospod Valentin pa ni bil tako lahkoveren. Vedel je, da ponosen in pošten kmet govori vsegdar resnico, da si ne izmisli take laži.

„In če bi tudi kaj bilo“, reče mu župnik, „kaj škodi, ako ljudje nekoliko molijo in se vnemajo za gorečnost?“

„Ko bi bilo samo to! Toda, kolikor sem slišal ta človek počenja tudi druge stvari, ki nimajo z molitvijo nič opraviti.“

„Ej, če bi bilo kaj hudega, ljudje bi mi bili povedali précej.“

„Prav to je! Prav zato slutim, da je stvar jako napačna, ker ljudje ne pridejo povedat.“

Kapelan ni hotel dalje siliti v župnika, ker je videl, da mu ni zato dosti mari; sklenil je torej pozvedeti še več in ravnati sam po svoji pameti.

Stvar mu je bila čim dalje jasnejša. Naslednjo nedeljo je imel najlepšo priliko prepričati se, da med njegovimi ovčicami nikakor ni vse v redu. Prej je bila ob nedeljah njegova izpovednica vedno polna, v cerkvi je bilo vedno dôkaj ljudij. popoldne se je kar trlo ženskih, ki so molile rožnivenec ali pa križev pot: a sedaj je bilo malone vse prazno. To ni brez vzroka. Sedaj mu je bilo vse jasno, jasno tudi, kaj bo, ako pojde tako naprej. (Dalje.)

Domotožje.

V pustem dolu, ptujem dolu
Potnik nem in samcat kroži,
Žalno mu je lepo lice,
Po domovju se mu toži . . .

Duh človeški, duh človeški,
Bedni potnik v solz dolini,
Tebi pa se nič ne toži
Po nebeški domovini?

Mih. Opeka.